ANαliZA

časopis za kritično misel

Letnik 7, številka 1-2, junij 2003 · ISSN 1408-2969

PORNOGRAFIJA IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Catharine A. MacKinnon

Kleveta in diskriminacija

prevedel Božidar Kante

Citiranje: Catharine A. MacKinnon, »Kleveta in diskriminacija«, *Analiza: časopis za kritično misel* 7, št. 1-2 (2003): 102–124.

Prevod. Licenca Creative Commons, ki velja za arhiv revije, za prevode ne velja; pravice izvirnika pripadajo njegovim imetnikom.

Izdajatelj: Društvo za analitično filozofijo in filozofijo znanosti, Ljubljana.

Elektronska različica je bila leta 2026 rekonstruirana iz izvirnih stavnih datotek in preverjena s tiskano izdajo. Številke strani ustrezajo tiskani izdaji; prelomi strani znotraj prispevka se lahko nekoliko razlikujejo.

Catharine A. MacKinnon
prevedel Božidar Kante

KLEVETA IN DISKRIMINACIJA[†]

Zamislite si, da so dolga stoletja vaše najbolj formativne travme, vaše vsakdanje trpljenje in bolečina, zloraba, ki jo preživljate, strah, s katerim živite, neizgovorljivi – niso temelj literature. Odraščate s svojim očetom, ki vas tlači in vam zapira usta, tako da vam drugi moški lahko povzroča strašno žgočo bolečino med vašimi nogami. Ko ste starejši, vas vaš mož privezuje na posteljo in kaplja vroči vosek na vaše bradavice in privede druge moške, da to gledajo, in vas prisili, da se ob tem smehljate. Vaš zdravnik vam ne bo predpisal zdravil, s katerimi vas je zasvojil, razen če mu ne pofafate penisa.[1]

Ne smeš povedati nobenemu. Ko poskušaš o teh stvareh govoriti, ti povedo, da se niso zgodile, da si si jih izmislila, da si jih želela, da si v njih uživala. To pravijo knjige. Nobena knjiga ne pove, kaj se ti je zgodilo. To povedo zakoni. Noben zakon si ne domišlja, kaj se ti je zgodilo, način, kako se je zgodilo. Svoje celotno življenje preživiš obkrožena s tem kulturnim odmevom niča, kjer bi morali biti tvoji kriki in tvoje besede.

V teh tisočih letih molka so iznašli fotoaparat in delajo tvoje fotografije, medtem ko se počnejo te stvari. Slišiš škljocanje fotoaparata ali brnenje kamere, medtem ko ti zadajajo poškodbe in ohranjajo čas v ritmu tvoje bolečine. Vselej veš, da so fotografije tam nekje, da jih prodajajo ali z njimi trgujejo ali kažejo naokrog ali pa, da jih zgolj držijo v predalu. Na njih je tisto, kar so ti storili, nesmrtno. On jih ima, nekdo, kdorkoli, te je videl tam, tako. To je neznosno. Tisto, kar je čutil, ko te je gledal, ko te je izkoriščal, se vselej dela znova in znova, znova in znova preživlja, znova čuti preko fotografij – tvoje posilstvo je njegovo vzburjenje, tvoje mučenje je njegovo uživanje. Gledanje tebe je bilo način, kako se je izognil temu, da bi to storil; s fotografijami te lahko gleda in kadarkoli izstopi.[2]

[†] Besedilo je prevedeno po knjigi Catharine A. MacKinnon, *Only Words*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2000, str. 3-41.

[1] Nekatera od teh dejstev so vzeta iz dolgih let trajajočih zaupnih posvetov z ženskami, ki so jih izkoriščali v pornografiji, nekatera so prirejena iz Ljudstvo proti Burnhamu, 222 Cal. Rptr. 630 (Ct. App. 1986), revizija zavrnjena 22. maja 1986, in iz medijskih poročil o njem ter iz Norberg proti Wynrib [1992] 2 S.C.R. 224 (Kanada).

[2] Ženske, zlorabljene v pornografiji, so ponudile podlago za trditve v teh odstavkih v mnogih letih dela z mano in mojimi kolegi, še posebej z Andreo Dworkin, Therese Stanton, Evelin Giobbe, Susan Hunter, Margaret Baldwin in Annie McCombs. Obravnavo nekaterih izmed teh poškodb ponujajo Linda "Lovelace" in Michael McGrady, *Ordeal* (1980) (njeno izkustvo prisile, da je posnela *Globoko grlo*) in – v fikciji – Kathryn Harrison, *Exposure* (1993) (izkustvo otroka, ki je bil model za seksualne fotografije svojega očeta). Glej tudi Colette Marie, "The Coercion of Nudist Children", *The ICONoclast* 1-6, pomlad 1991.

Počasi, potem nenadoma, se ti zasvita: morebiti mi bodo zdaj verjeli. Najdeš oprezen način, kako stvar obelodaniti. Morda so fotografije celo dokazno gradivo za posilstvo.[3] Ugotoviš, da so fotografije – daleč od tega, da bi naredile tisto, ker se je zgodilo, za nezanikljivo – seks, dokaz tvoje želje in tvoje privolitve.[4] Tisti, ki te izrabljajo preko fotografij, čutijo svoj lasten užitek. Tvoje bolečine ne čutijo kot bolečino nič bolj kot oni, ki so gledali, ko so te ranili, da bi povzročili, da bi se to čutilo iz fotografij. Fotografije, obkrožene s posebnim obstretom zmotne skivnostnosti in zmotnega tabuja – zmotnega zato, ker so dejansko javne in v resnici niso proti pravilom –, so postale avtoriteta glede tega, kaj se ti je zgodilo, literatura tvojega izkustva, znak seksa, seks sam. Na zelo realen način so storile, da *je* seks ljudem, ki zamenljivo izrabljajo tebe in tvoje fotografije, tisto, kar je. V tem fotografije niso tako drugačne od besed in slik, ki so obstajale pred njimi, vendar tvoja raba fotoaparata daje fotografijam posebno verodostojnost, globoko zvestost resnici, celo močnejšo zahtevo po resnici, da so neizpodbitno o tebi, ker so nastale, in ti si tam. Ker pa si za fotografije nujno potrebna, ima ponudnik še en razlog, da te znova in znova izkorišča.

Naposled nekako najdeš druge ženske. Njihovi očetje, možje in zdravniki vidijo fotografije, všeč so jim in jim naredijo enake stvari, stvari, ki jih nikoli niso storili ali za katere niso nikoli rekli, da so jih pred tem želeli storiti. Ko so bile te druge žene zatirane ali zvezane ali preiskovane na mizi, so govorili ali kazali na fotografije, kakršne so tvoje: stori, kar je storila ona, uživaj, kakor je uživala ona. Enaka dejanja, ki so ti bila vsiljena, so vsiljena njim; enak nasmeh, v katerega si bila prisiljena ti, morajo pokazati tudi one. Ugotoviš, da obstaja cela industrija pri prodaji in kupovanju očarljivih smejočih se žensk pri produkciji takih fotografij, ki se delajo, kot da pri tem uživajo.

Ko katerakoli od njih poskuša povedati, kaj se je zgodilo, ji povejo, da se ni zgodilo, da si je domišljala, da si je želela. Njen ne pomeni da. Fotografije to dokazujejo. Glejte, smehlja se! Poleg tega, zakaj se osrediniti na fotografije, te male artefakte, v najboljšem primeru zgolj simptome? Četudi so ti *storili* nekaj napačnega, kako metafizično otopela si lahko? Fotografije *same na sebi* ne storijo ničesar. So izraz idej, diskusija, razprava, diskurz. Kako zatirana in represivna si lahko? So ustavno zavarovan govor.

---

[3] V pregonu Trishe Crawford iz Severne Karoline proti njenemu možu zaradi zakonskega posilstva so pokazali tridesetminutni videoposnetek napada, ki ga je posnel on sam. Na njem ima gospa Crawford spolni odnos z njim, vanjo penetrira z različnimi predmeti, medtem ko so njene roke in noge zvezane z vrvjo, njena usta zamašena, oči pa zavezane s trakom. Bil je oproščen s sklicevanjem – pri obrambi – na privolitev. "Oprostitev moža spodbodla jezo; žena obtožena za svoje posilstvo", *Houston Chronicle*, 18. april, 1992, raz. A, str. 3. Obtoženec je pričal, da si ni mislil, da je bila žena resna, ko je rekla "Ne". Caroly Pesce, "Primer privolitve v moževo posilstvo podžiga protest", *USA Today*, 21. april, 1992, str. 3A. Glej tudi Država proti Jean, 311 S.E.2d 266, 272-273 (N.C. 1984) (navzkrižno zasliševanje obtoženca glede gledanja pornografskega filma pet dni po obtožbi za zločin posilstva, ko je film pokazal istovrstna seksualna dejanja, za katera je bil obtožen, je bilo – če je bilo napaka – nedolžno).

[4] Kot je branilec v primeru *Crawford* rekel poroti, ko so predvajali posnetek, opisan v 3. opombi: "Je bil to krik bolečine in mučenja ali pa krik užitka?" ("Oprostitev zakonskega posilstva jezi ženske skupine", *Chicago Tribune*, 18. april, 1992, str. 9C). Za to žensko je bilo očitno, da je bila mučena. Za gledalca, ki uživa v njeni bolečini, razlika med bolečino in užitkom kajpak ne obstaja. Njena bolečina je njegov užitek. Ta seksualni sadizem nudi ravno tako spodbudo, celo epistemsko podlago, za vsiljevanje užitka žrtvi. Prepričan sem, da ta dinamika povzroči, da so taka vprašanja, kakršna je zastavil branilec, uspešna pri oprostitvi posiljevalcev.

Če damo na eno stran, kaj ta napredek od življenja k zakonu naredi za naš smisel za realnost, osebno varnost in mesto v skupnosti – da ne omenimo vero v pravni sistem –, si oglejte, kaj stori našemu odnosu do izraza: do jezika, govora, svetu mišljenja in komunikacije. Naučite se, da vam jezik ne pripada, da ga ne morete uporabiti, da bi rekli tisto, kar veste, da vednost ni tisto, kar se naučite iz svojega življenja, da informacija ni narejena iz vašega izkustva. Naučite se, da misel o tem, kaj se vam je zgodilo, ne šteje za "misel", vendar pa početje tega očitno šteje. Naučite se, da vaša realnost obstaja nekje pod družbeno realnim – popolnoma razkrita, vendar nevidna, kričeča, pa vendarle neslišna, nenehno mišljena, vendarle nemisljiva, "izraz", vendar neizrazljiva, onstran besed. Naučite se, da govor ni tisto, kar pravite, temveč ono, kar delajo vam tisti, ki vas zlorabljajo.

Vaš odnos do govora je podoben kričanju v filmu. Ustavite tega moža, vpijete. Občinstvo se obnaša tako, kot da ni bilo nič rečeno, še naprej nepremično zre ali pa se rahlo obrne in je zaradi vas v zadregi. Akcija na platnu se nadaljuje, kot da ni bilo nič rečeno. Ko odmev vašega glasu zamre v vaših ušesih, začnete dvomiti, da ste karkoli rekli. Kmalu vaše lastno izkustvo za vas ni več realno, kakor film, ki ga gledate, vendar ga ne morete ustaviti. To je ženska različica življenja, ki posnema umetnost: vaše življenje kot tekst pornografa. Da bi preživele, se naučite sramu in kako ga zakriti z seksualnim izzivanjem, neučinkovitosti in kako jo naredite za zapeljivo, skrivnostnosti in običaja, da ne poveste tistega, kar veste, dokler tega ne pozabite. Naučite se, kako zapustiti svoje telo in ustvariti nekoga drugega, ki stvari prevzame, ko vi ne morete več. Razvijete sebstvo, ki se prilizuje, je klečeplazno, posnemajoče, agresivno pasivno in molčeče – naučite se, skratka, ženskosti.

Od vas zahtevam, da si zamislite, da je realnost žensk realna – nekaj, kar je skok vere v družbi, ki je nasičena s pornografijo, da ne omenimo akademije, nasičene z dekonstrukcijo.[5] V zgodnjih osemdesetih letih prejšnjega stoletja so ženske govorile o tej realnosti z besedami Virginie Woolf, ki jih je izrekla mnogo prej, "proti moški plimi"[6]: govorile so o tem, da so seksualno zlorabljene. 38-odstotkov žensk seksualno nadlegujejo kot deklice, 24-odstotkov nas je v naših zakonih posiljenih. Skoraj polovica je žrtev posilstva ali poskušanega posilstva vsaj enkrat v svojem življenju, veliko jih je žrtev več kot enkrat, še posebej nebelih žensk, mnogi napadi vključujejo več napadalcev, večinoma moške, ki jih poznamo. 85-odstotkov žensk, ki dela zunaj doma, so delodajalci kdaj spolno

[5] V tem okolju je edino delo, šteto za del dekonstruktivistične šole, ki sem ga srečala in me celo nekoliko spravlja v pomišljanje glede te označbe, delo Jean-Françoisa Lyotarda "The Differend, the Referent, and the Proper Name", *4 diacritics* (jesen 1984). To delo sem brala kot napad na domnevno težavnost dokazovanja, da so obstajale holokavstične plinske celice. Tu je kajpada posebnost – in konsistentno z mojo kritiko –, da Lyotard dejansko ne omenja, da obstajajo *Nemci*, ki so videli plinske celice in preživeli, da govorijo o njihovi eksistenci. Njegova anatomija utišanja kot sredstva za izginjanje realnosti v njegovi povezavi s pravnim sistemom je seveda najbolj koristna. Nisem tudi popolnoma prepričana, da ta kos primerno ustreza dekonstrukciji kot teoretskemu pristopu.

[6] Mojstrski članek Andree Dworkin o pornografiji je vbrizgnil nov pomen v besedno zvezo Woolfove. Andrea Dworkin, "Against the Male Flood: Censorship, Pornography, and Equality", 8 *Harvard Women's Law Journal* 1 (1985).

nadlegovali.[7] Ne vemo še, koliko žensk seksualno nadlegujejo njihovi zdravniki ali koliko jih je kupljeno in prodano kot seks – eno izmed stvari, za katero se zdi, da bodo moški vselej plačevali – celo v oslabljeni ekonomiji.

Vprašanje pornografije je bilo izoblikovano in o njem se je razpravljalo – njegovi jarki izkopani, njegovi gibi koreografirani, njegovi glasovi pripovedovani – dolgo pred tem, ko je žensko gibanje to informacijo obelodanilo. Vprašanje zakonske regulacije pornografije se je izoblikovalo kot vprašanje svobode izražanja pornografov in njihovih porabnikov pred izumom fotoaparata, ki zahteva neposredno izkoriščanje realnih žensk, pred nastankom mamutske dobičkonosne industrije fotografij in besed, ki delujejo kot zvodnik, preden so ženske odkrito spregovorile o seksualni zlorabi in bile slišane.Vladni interes glede cenzuriranja izražanja idej o seksu je nasprotoval pravici založnikov do njihovega izražanja in pravici bralcev, da o njih berejo in razmišljajo.

Razprava o pornografiji, zamrznjena v klasični obliki prejšnjih razprav o cenzuri političnega in umetniškega govora, je tako postala razprava o vladni moči, ki grozi potlačiti genij in nesoglasje. Za tako ločevanje strani je v realnosti obstajala nekakšna podlaga. Z zakonom o obscenosti je vlada poskušali zatreti umetnost in literaturo zato, ker je bila po vsebini seksualna. To se je dogajalo, preden je fotoaparat zahteval živo krmo in je običajno imelo za posledico to, da so knjige postale prodajne uspešnice.

Ko so enkrat sliši glas zlorabljenih žensk in ta – to je dejanski sunek – postane realen, ženski molk ne more biti več kontekst, v katerem se analizirata pornografija in govor. V simbolni ples med levico in desnico, med moške, ki radi sovražijo drug drugega, vstopi ujeta ženska, za katere ceno dostopnosti se moški borijo.[8] Namesto sil teme, ki si prizadevajo zatreti tisto, za kar se sile svetlobe borijo, da bi osvobodile, stopi v ospredje in prvič postane vprašljiva njena ujetost sama. To vse spremeni – ali bi vsaj moralo spremeniti. Pred tem je bila vsaka ženska, ki je rekla, da je bila zlorabljena, videti nekredibilna ali izjemna, zdaj se zloraba zdi omrtvičeno splošno mesto. Pred tem je bilo tisto, kar so ji storili, seks, zdaj je to seksualna zloraba. Pred tem je bila ona seks, zdaj je človeško bitje ženskega spola – če kdo lahko ugotovi, kaj to je.

V tem novem kontekstu se spremenijo ali bi se morale spremeniti ekspresivna vprašanja, ki jih zastavlja pornografija. Ščitenje pornografije pomeni ščitenje seksualne zlorabe *kot* govora, hkrati pa sta tako pornografija kot njeno varovanje ženske oropala govora, posebej govora proti seksualni zlorabi. Obstaja povezava med molkom, ki je ženskam vsiljen in v katerem smo ugledane, kot da ljubimo in izbiramo naše verige zato, ker so bile seksualizirane, in hrupom pornografije, ki nas obkroža in se šteje za diskurz (celo naš) ter paradira pod ustavno zaščito.

[7] Diana E. H. Russell, *The Secret Trauma* (1986) in *Rape in Marriage* (1990); United States Merit Protection Board, *Sexual Harassment of Federal Workers: Is It a Problem?* (1981); *Sexual Harassment of Federal Workers: An Update* (1988); Majority Staff of U.S. Senate Judiciary Committee, *Violence against Women: A Week in the Life of America* (1992).

[8] Za nadaljnjo razpravo glej Andrea Dworkin, "Woman-Hating Right and Left", v J. Raymond in D. Leidholdt (ur.), *The Sexual Liberals and the Attack on Feminism* (1990).

Operativna definicija cenzure se v skladu s tem premešča od vlade, ki prisiljuje k molku tisto, kar nemočni ljudje rečejo, k močnim ljudem, ki posiljujejo nemočne ljudi z molkom in se pri tem početju skrivajo za državno oblast.

V Združenih državah pornografijo varuje država.[9] Pojmovno se to varovanje opira v glavnem na to, da jo postavi spet v kontekst molka zatiranih žensk: od realne zlorabe nazaj k "ideji" ali k "pogledu" na ženske in seks. V tej derealizaciji podreditve žensk, v tem izbrisu seksualne zlorabe, preko katere tehnološko zapleten promet z ženskami postane porabnikova izbira ekspresivne vsebine, postanejo zlorabljene ženske pornografova "misel" ali "čustvo". Ta drža združuje zagovornike pornografije od libertarijanskega ekonomista in sodnika Franka Easterbrooka[10] do liberalnega filozofa-kralja Ronalda Dworkina[11], od konservativnega učenjaka in sodnika Richarda Posnerja[12] do odvetnika pornografov Edwarda DeGrazie.[13]

V njihovem pristopu, če jih vzamemo skupaj, pornografija že od začetka domnevno sodi v pravno kategorijo "govora", tako da je predstavljena v okviru "vsebine", "sporočila", "čustva", tistega, kar "pravi", svojega "gledišča" , svojih "idej".

V tem pristopu, v pristopu sedanjega zakona, se pornografija v bistvu obravnava kot kleveta, ne pa kot diskriminacija.[14] To je, obravnava se je v okviru tistega, kar pove, kar si zamišljamo kot bolj ali manj učinkovito ali škodljivo glede na to, kako potem kdo na to reagira, ne pa v okviru tistega, kar naredi. V skladu s tem pojmovanjem oblika komunikacije kot taka v bistvu ne more *narediti* nič slabega, razen žaliti. Žalitev pa je docela v glavi. Ker je dobavitelj zaščiten pri pošiljanju, porabnik pa pri sprejemanju, je misel ali občutek, je dejstvo, da je nenamerna priča utegnila žaliti misli ali neprijetne občutke zgolj zunanjost, cena, ki jo moramo plačati za svobodo. To, da prvi amandma ščiti proces izmenjave – misel za misel, občutek za občutek –, je nedvomno.

Znotraj meja tega pristopa se na trditev, da je pornografija dejanje proti ženskam, gleda kot na metaforično ali magično, retorično ali nerealno, kot na literarno hiperbolo ali propagandno sredstvo. Ob predpostavki, da so besede zgolj v nanašajočem se odnosu do realnosti, se pornografija brani kot zgolj besede – celo tedaj, ko so to fotografije, za nastanek katerih je treba neposredno izkoristiti ženske, celo tedaj, ko so sredstva pisanja ženska telesa, celo tedaj, ko je ženska uničena, da bi jo izpovedala ali pokazala ali zato, ker je bila izpovedana ali

[9] Glede državnega stališča o pornografiji American Booksellers Ass'n proti Hudnut, 771 F.2d 323 (7. cirkular 1985), 475 U.S. 1001 (1986), naredi razvidno zavarovanje pornografije, ki so jo leta umeščanja in zanemarjanja pod zakonom o obscenosti prepuščala interpretaciji.

[10] Glej njegovo mnenje v Hudnut, 771 F. 2d na 323 str.

[11] Ronald Dworkin, "Pornography, Feminism, and Liberty", *New York Review of Books*, 15. avgust, 1991.

[12] Richard A. Posner, *Sex and Reason* (1992); Miller proti mestu South Bend, 904 F.2d 1081, 1089-1104 (7. cirkular 1990).

[13] Edward DeGrazia, *Girls Lean Back Everywhere: The Law of Obscenity and the Assault on Genius* (1991).

[14] O teh vprašanjih sem podrobneje pisala v "Pornography as Defamation and Discrimination", 71 *Boston University Law Review* 793 (1991).

pokazana. Ko so enkrat ženske zlorabljene v pornografiji in preko nje, molče spregledane na tak način, njihov status artefakta kot fotografij in del dobi pravno zaščito z dozdevno neizbrisnim kategoričnim formalizmom, ki ga je treba potem zanikati, če naj bi sploh kaj naredili.

Teorija zaščitenega govora se začne tu: besede izražajo, torej so *domnevni* govor v zaščitenem smislu. Fotografije uživajo enako raven ekspresivne zaščite. Vendar je družbeno življenje polno besed, ki se pravno obravnavajo kot dejanja, ki jih tvorijo, in to zgolj s tarnajočim glasom prvega amandmaja. Kar postane zanimivo, je, kdaj se sklicujejo na okvir prvega amandmaja in kdaj ne. Reči "Ubij!" treniranemu psu so zgolj besede. Vendar se na to ne gleda, kot da izraža stališče "Želim te videti mrtvega" – kar običajno v resnici izraža. Na to se gleda kot na izvrševanje nekega dejanja, ki je enakovredno uničenju nekoga, kot da bi rekli "Pripravljeni, namerite, streljajte!" vodu za streljanje. V zakonu o podkupovanju izrekanje besede "da" v zakonodajnem glasovanju povzroči zločin, ki lahko sestoji zgolj iz tistega, kar ljudje rečejo. Enako velja tudi za določanje cen v protimonopolnem zakonu. "Dvigni svoje preklete cene za dvajset odstotkov in jaz bom dvignil svoje naslednje jutro" ni zaščiten govor, temveč poskus skupne monopolizacije, "zelo verbalen zločin". V tem primeru prepričanje lepo spodbija stališče obtoženca, izraženo v istem pogovoru, da "lahko govorimo o katerikoli prekleti zadevi, o kateri želimo govoriti".[15]

Poleg drugih, zgolj besed, kakršne so "nisem kriv" in "vzamem", take besede uniformno obravnavajo kot institucije in prakse, ki jih tvorijo, ne pa kot izraze idej, ki jih utelešajo ali podpirajo. Nanje se ne gleda, kot da kaj izrekajo (čeravno to počnejo), temveč kot da nekaj naredijo. Nihče ne zamenjuje razprave o njih z njihovim delovanjem, na primer razprave o sodbi "kriv" s porotnim sprejetjem obsodbe "kriv". Nihče ne jemlje pritožbe na krivdno razsodbo za cenzuro porote. Take besede se sploh ne štejejo za "govor".

Družbena neenakost se bistveno ustvarja in vsiljuje – to je, *narejena* je – preko besed in podob. Družbena hierarhija ne more in ne obstaja, ne da bi bila utelešena v pomenih in izražena v komunikaciji. Znak, ki *pravi* "Vstop dovoljen le belcem"[16], so zgolj besede, vendar pa nanj pravno ne gledajo, kot da izraža

[15] Združene države proti American Airlines, Inc., 743 F.2d 1114 (5. cirkular 1984), izkaz odklonjen, 474 U.S. 1001 (1985) ("zelo verbalen zločin", 1121; "Dvigni svoje preklete ..." in "Lahko govorimo o katerikoli prekleti ..." – oba navedka sta na str. 1116).

[16] Palmer proti Thompsonu, 403 U.S. 217 (1971) (trdi, da s tem ko je mesto Jackson v Mississippiju zaprlo javno kopališče, ki je bilo prvotno dostopno "zgolj belcem", ni kršilo klavzule o enaki zaščiti štirinajstega amandmaja, saj je bil dostop zavrnjen tako belcem kot črncem); Jones proti Alfred H. Mayer Co., 392 U.S 884 (1965) (trdi, da restavracija, ki streže "zgolj belcem", krši Listino o državljanskih pravicah iz leta 1964); Watson proti mestu Memphis, 373 U.S 526 (1963) (trdi, da mestno delovanje velikega dela rekreacijskih zmogljivosti v javni lasti "zgolj za belce" zaradi zamude pri uveljavljanju desegregacije krši štirinajsti amandma); glej tudi Šolsko okrožje Hazelwood proti Združenim državam, 433 U.S. 299, 304-305, 7. op. (1977) (trdi, da so tožniki – v primeru zaposlitvene diskriminacije proti šolskemu okrožju – navedli, da je oglas v okrožnem časopisu za prosilce za učitelje podrobno določal "zgolj za belce"); Pierson proti Rayju, 386 U.S. 547, 558 (1967) (trdi, da črni in beli duhovniki niso privolili v svojo aretacijo, tako da bi mirno stopili v avtobusno čakalnico, označeno z "Vstop dovoljen le belcem").

stališče "V tej trgovini ne maramo črncev" ali kot da se ne strinja s stališčem politike, da morajo biti postreženi tako belci kot črnci, ali celo kot na sovražni govor, o omejitvah katerega bi bilo treba razpravljati v okviru prvega amandmaja. Nanj gledajo kot na dejanje segregacije, ki je podobno "Judje niso zaželeni!".[17] Do segregacije ne more priti brez nekoga, ki v nekem trenutku *reče* "Pojdi ven!" ali "Ti ne sodiš sem!". Do vseh dvigovanj ali poniževanj pride preko pomenljivih simbolov in komunikacijskih dejanj, v katerih je izrekanje hkrati delovanje.

Besede, ki se jih neproblematično obravnava kot dejanja v kontekstu neenakosti, vključujejo "Odpuščen si!", "Pomoč potrebna – moški", "Spi z mano in dal ti bom oceno odlično", "Pofukaj me, ali pa si odpuščena!", "Hodi bolj po žensko, govori bolj po žensko, oblači se bolj po žensko, nosi ličila, imej urejene lase in nosi nakit!" in "Bistveno je bilo, da je bil namestnik mojega administrativnega pomočnika moški".[18] Te izjave so dejanja diskriminacije in nanje pravno tako tudi gledajo. Tovrstne izjave lahko tudi nudijo dokaz za diskriminacijo ali kažejo, da so vzorci neenakosti utemeljeni z diskriminacijskim sovraštvom. Lahko tvorijo dejavna diskriminacijska dejanja sama na sebi ali pa legalno pretvorijo sicer nesumljiva dejanja v dejanja, utemeljena na predsodku. Kakršnokoli škodo take besede že naredijo, ta škoda ni narejena zgolj preko njihovega konteksta, temveč z njihovo vsebino v smislu, da če ne bi vsebovale tistega, kar vsebujejo, in če ne bi sporočale pomenov in občutkov ter misli, ki jih sporočajo, potem ne bi bile dokaz ali ne bi udejanjale diskriminacije, ki jo udejanjajo.

Pornografija je bila, nasprotno, umeščena v pravne okvire kot sredstvo za izraz idej. Vrhovno sodišče Minnesote je nedavno o neki pornografiji, ki jo je imelo pred sabo, pripomnilo, da "bi se celo najbolj liberalna konstrukcija morala siliti, da bi v njej našla kako 'idejo'", saj je bila omejena le na to, "kdo si kaj, kje, kdaj, kako, kako veliko in kako pogosto želi".[19] Celo ta kritika poveličuje pornografijo. *Idejo o* tem, kdo si kaj, kje in kdaj seksualno želi, je mogoče izraziti, ne da bi kogarkoli prisiljevali in posilili. Obstaja mnogo načinov, kako reči, kaj pravi pornografija v smislu njene vsebine. Vendar pa nič drugega ne naredi tega, kar naredi pornografija. Vprašanje je zdaj, ali imajo pornografi – ki pravijo, da govorijo zgolj tisto, kar govori pornografija – govorno pravico, da delajo tisto, kar naredi zgolj pornografija?

Tisto, kar pornografija naredi, naredi v realnem svetu, ne zgolj v duhu. Na začetku je treba pripomniti, da je pornografska industrija – ne pa ideje v gradivih – tista, ki prisiljuje, grozi, izsiljuje, pritiska, vara in se dobrika ženskam za seks

[17] *The Yellow Spot: The Outlawing of Half a Million Human Beings* 176-177 (1936) (fotografije znakov "Judje niso zaželeni").

[18] Pittsburg Press Co. proti Pittsburgh Comm'n on Human Relations, 413 U.S. 376, 379 (1973) ("pomoč potrebna – moški"); Alexander proti Yale Univ., 459 F. Supp. 1, 3-4 (D. Conn. 1977), 631 F. D2 178 (2. cirkular 1984) (ponuja "odlično" oceno za seksualno uslugo); Stockett proti Tolinu, 791 F. Supp 1536, 1543 (S.D. Fla. 1992) ("Pof... me ali pa si odpuščena"); Hopkins proti Price Waterhouse, 825 F 2d 458, 463 (D.C. Cir. 1987) ("hodi bolj po žensko ..."); Davis proti Passmanu, 442 U.S. 228, 230 (1979) (" ... moški").

[19] Država proti Davidsonu, 481 N.W.2d 51, 59 (Minn., 1992).

za fotografije. V pornografiji so ženske skupinsko posiljene, tako da jih je mogoče posneti. Skupinsko jih ne posili ideja skupinskega posilstva. Ženske so ranjene in vanje penetrirajo, so zvezane in imajo zamašena usta, neoblečene in njihove genitalije so razprte in pošpricane z lakom in vodo, tako da je mogoče narediti seksualne fotografije, zaradi pornografije, ne pa idej, ki jih ta vsebuje. Ženske so ubite zato, da bi naredili seksualni film, zgolj zaradi pornografije, saj ni ideja o seksualnem uboju tista, ki jih ubije. Ni potrebno storiti nobene od teh stvari, da bi izrazili – kot ideje – ideje, ki jih izraža pornografija. Bistveno *je*, da se jih naredi, da bi ustvarili pornografijo. Na porabniški strani je podobno – niso ideje v pornografiji tiste, ki napadajo ženske: to počnejo moški, ki jih pornografija ustvari, spremeni in spodbuja. Pornografija ne skače s polic in ne napada žensk. Ženske se teoretično lahko mirno sprehodijo mimo celih skladišč pornografije, ki mirno počiva v svojih ovojih. Problem je tisto, kar je potrebno za njen nastanek in kar se zgodi z njeno uporabo.

Od vseh dvodimenzionalnih oblik seksa je empirično zgolj pornografija, ne pa njene ideje kot take, tista, ki moške spravi v erekcijo, ki še posebej podpira agresijo proti ženskam. Drugače povedano, erekcija ni niti misel niti občutek, temveč obnašanje. Zgolj pornografija je tista, ki jo posiljevalci uporabljajo, da bi si izbrali, koga bodo posilili, in da bi bili vzburjeni pri svojih posilstvih. To se ne zgodi zato, ker jih prepričajo njene ideje ali celo razvnamejo njena čustva, ali zato, ker je tako pojmovno ali čustveno zavezujoča, temveč zato, ker so seksualno navajeni na njeno udarno moč, na proces, ki je povečini nezaveden in deluje kot primitivno pogojevanje, s fotografijami in besedami kot seksualnimi dražljaji. Porabniki pornografije ne porabljajo idej nič bolj, kot jedci hlebca kruha uporabljajo ideje na njegovem ovoju ali ideje na njegovem receptu.

To ni ugovor proti primitivnosti ali senzualnosti ali prefinjenosti ali navadi v komunikaciji. Govor pove več kot njegov dobesedni pomen, njegove podtone in nianse pa je treba varovati. To pomeni dvom o tem, do katere mere prvi amandma ščiti mentalni vdor in fizično manipulacijo, celo s strani fotografij in besed, še posebej tedaj, ko so rezultati nadalje fizično zaigrani skozi agresijo in drugo diskriminacijo.[20] Pomeni tudi opazko, da pornografija ne vključuje

[20] Zdi se, da zakon dejansko dopušča regulacijo nekaterih oblik izraza, ki manipulirajo z duhom, ne da bi se sam tega na zavesten način zavedal. Nezavedne komunikacije so neposredno prepovedane kot "varljive" pri oglaševanju destiliranega alkohola. C.F.R. par. 5.65(h) (1992). Nacionalno združenje oddajnikov je naklonjeno regulaciji nezavedne komunikacije; njegova vodila so bila razveljavljena na podlagi monopola, Združene države proti Nacionalnemu združenju oddajnikov, 536 F. Supp. 149 (D.D.C. 1982).
Na najbolj evokativno in napredno obravnavo tega vprašanja naletimo v primeru Vance proti Judasu Priestu, 1990 WL. 130920 (Nev. Dist. Ct., 24. avgust, 1990). Dva dečka sta poskušala narediti samomor, eden uspešno, kot rezultat – tako je bilo navedeno – sporočila, vsebovanega na težkometalnem posnetku. Sodišče je ugotovilo, da nezavednih sporočil ne ščiti prvi amandma, utemeljen na pravici do svobode pred vsiljivim govorom, zato ker nezavedna komunikacija ne zasleduje ciljev svobodnega govora in zaradi poslušalčeve pravice do zasebnosti. Sodišče je tudi ugotovilo, da med pesmimi in samomori ni bilo neposredne vzročne povezave. NBC, CBS in ABC imajo vse politiko, ki prepoveduje nezavedna sporočila v reklamah, vendar pa nisem mogla najti nobene take prepovedi glede programske vsebine. Glej na splošno T. Bliss, "Subliminal Projection: History and Analysis", 5 *Comment* 419, 422 (1983); Wilson Key, *Subliminal Seduction* (1972); Scot Silvergate, Comment, "Subliminal Perception and the First Amendment: Yelling Fire in a Crowded

zavednega duha na izbran način v model "vsebine", v okviru katere se običajno ščiti, v duhu predstavlja in zahteva. Z besedami sodnika Easterbrooka, ki opisuje to dinamiko: pornografija "ljudi toliko ne prepriča, kot jih spremeni".[21]

Pornografija je gradivo za masturbacijo.[22] Uporablja se kot seks. Torej je seks. Moški to vedo. V stoletjih, preden se je pornografija spremenila v "idejo", vredno zaščite s prvim amandmajem, so se moški zabavali in upravičevali svojo seksualno prakso z opazko, da penis ni organ misli. Aristotel je rekel: "Ni mogoče razmišljati o ničemer, ko vas vsrka [užitek seksa]."[23] Ekvivalent v jidišu se v grobem prevaja kot "trd tič spremeni duha v drek".[24] Skupna poanta je, da je seks v nasprotju z mislijo. Ne bi jim prišlo na misel, da *je* seks misel.

S pornografijo moški masturbirajo pred razgaljenimi, ponižanimi, posiljenimi, pohabljenimi, razkosanimi, zvezanimi, mučenimi in ubitimi ženskami. V vizualnem gradivu izkusijo, da je to *storjeno*, tako da gledajo, da je to *storjeno*. Tisto, kar je tu realno, ni, da so gradivo fotografije, temveč da so del seksualnega dejanja. Ženske so v dveh dimenzijah, vendar pa imajo moški z njimi spolni odnos s svojimi lastnimi tridimenzionalnimi telesi, ne zgolj v njihovem duhu. Moškim prihaja, ko to počnejo. Tudi to je obnašanje, ne pa misel ali argument. Niso ideje tiste, na katere ejakulirajo. Poskusite včasih dokazovati z orgazmom. Ugotovili boste, da niste dobra partija za seksualni dostop in moč, ki ga nudi gradivo.

Dejstvo, da je to izkustvo seksualno, ne izbruhne iz pornografije *sui generis* samo na sebi nič bolj, kot je izkustvo dostopnosti in moči pri posilstvu ali zlorabi otroka ali seksualnem nadlegovanju ali seksualnem umoru seksualno v izolaciji. Ni nobene take stvari, kot je pornografija, ali nobenega družbenega pojava samega na sebi. Od teh pa je le pornografija tista, za katero je rečeno, da ne gre za izkustvo dostopa in moči, temveč misli, le pornografija tista, za katero je rečeno, da razen če ne morete pokazati, kaj ta in zgolj ta naredi, ne morete glede nje ničesar storiti; in le za pornografijo je rečeno, da je zaščitena kot ustavna pravica. Dejstvo, da ima pornografija – podobno kot posilstvo – globoke in široke družbene korenine in kulturne temelje, jo naredi prej bolj kot manj dejavno, spodbujajočo in škodljivo.

Nek porabnik pornografije posilstva in filmov ubijanja je nedavno izrekel poanto, ki jo lahko izreče le odkrit hudodelec: "Lahko se spomnim, da ko postanem pohoten ob gledanju magazinov z dekleti in predstav z dekleti, si želim, da bi nekoga posilil. Vsakič, ko bi prenehal z masturbacijo, preden mi pride, bi mislil na posilstvo in o ženskah, ki sem jih posilil, in bi se spomnil, kako vzburljivo je

Mind", 44 *University of Miami Law Review* 1243 (1990).

[21] Hudnut, 771 F. 2d, 328-329.

[22] To ne pomeni, da je vse gradivo za masturbacijo pornografija. To tudi ni definicija, temveč zgolj empirična opazka.

[23] Aristotel, *Nikomahova etika*, kakor jo navaja Posner, *Sex and Reason*, na prvi strani.

[24] "Wenn der putz stegt, ligt der seykhel in drerd" je najboljša transliteracija, ki sem jo lahko našla zahvaljujoč Allanu Keilerju.

bilo. Bolečina na njihovih obrazih. Srh, vzburjenje."[25] To je domnevno tisto, kar je imelo v mislih sodišče, ki je nedavno branilo pornografijo kot govor, ko je reklo, da so njeni učinki odvisni od "duhovnega posredovanja".[26] Vidite, on je gledal, si želel, razmišljal, se spominjal, čutil. Dobil je tudi smrtno kazen za umor mlade ženske z imenom Laura, potem ko jo je posilil, imel z njenim telesom vaginalni in analni odnos in prežvečil več delov njenega telesa.

Porabniki si slej ko prej, tako ali drugače, želijo doživeti pornografijo še dalje, v treh dimenzijah. Slej ko prej, tako ali drugače, to storijo. *Ta* povzroči, da si to želijo. Ko so prepričani, da lahko, ko čutijo, da lahko to uspešno opravijo, to tudi *storijo*. Odvisno od njihovega izbranega področja delovanja lahko uporabljajo vsakršno moč, ki jo imajo, da ohranijo svet kot pornografsko mesto, tako da lahko imajo še naprej trdega v vsakdanjem življenju. Kot pornografski porabniki utegnejo učitelji postati epistemsko nezmožni, da bi gledali na svoje študentke kot potencialno enake in nezavedno poučujejo o posilstvu s stališča obtoženega. Zdravniki utegnejo nadlegovati anestezirane ženske, uživajo, ko gledajo in prizadevajo bolečino med rojstvom otroka in uporabljajo pornografijo, da bi poučevali spolno vzgojo v zdravstvenih šolah. Nekateri porabniki pišejo na stene kopalnic. Nekateri nedvomno pišejo sodna mnenja.[27]

Nekateri porabniki pornografije domnevno opravljajo vlogo porotnikov, sedijo v senatnem sodniškem odboru, odgovarjajo na klice policiji, ki poroča o domačem nasilju, urejajo medijske razlage o seksualni zlorabi otrok in ustvarjajo filme prevladujočega toka. Nekateri prisilijo žene in hčerke in stranke in študentke in prostitutke, da jo gledajo, in potem počnejo tisto, kar je na njej. Nekateri seksualno nadlegujejo svoje zaposlene in stranke, nadlegujejo svoje hčerke, tolčejo svoje žene in uporabljajo prostitutke – s pornografijo, ki je prisotna in del dejanj. Nekateri skupinsko posiljujejo ženske v bratovščinah in na počivališčih avtocest, tako da držijo v rokah pornografijo, jo berejo naglas in posnemajo. Nekateri postanejo serijski posiljevalci in seksualni morilci – uporaba in ustvarjanje pornografije je v ta dejanja nerazrešljivo vtkana – bodisi kot svobodni strelci bodisi v seksualnih paketih, ki so različno znani kot seksualni krogi, organiziran kriminal, religiozni kulti ali organizacije belih suprematistov. Nekateri delajo

[25] Schiro proti Clarku, 963 F. 2d 962, 972 (7. okrožnica 1992), peticija vložena za izkaz (U.S. 5. feb, 1993) (Št. 92-7549). Glej popolnejši opis v III. poglavju.

[26] Hudnut, 771 F. 2d, str. 329.

[27] Dokumentacijo o škodljivosti pornografije v realnem življenju vsebujejo Javna zaslišanja o odloku, da se pornografijo doda kot diskriminacijo proti ženskam, Mestni svet Minneapolisa, Komite za vladne operacije (12, in 13. december, 1983); M. McManus (ur.), *Final Report of the Attorney General's Commission on Pornography* (1986); *Pornography and Prostitution in Canada: Report of the Special Committees on Pornography and Prostitution* (1985). Glej tudi Diana E. Russell, "Pornography and Rape: A Casual Model", 9 *Political Psychology* 41 (1988); Gloria Cowan in drugi, "Dominance and Inequality in X-Rated Videocassettes", 12 *Psychology of Women Quarterly* 299, 306-307 (1988); Park E. Ditz in Alan E. Sears, "Pornography and Obscenity Sold in Adult Bookstores: A Survey of 5, 132 Books, Magazines, and Films in Four Anerican Cities", 21 *University of Michigan Journal of Law Reform* 7, 38-43 (1987-88) (dokumentira nasilje, vezanje, sadomazohizem in spolne razlike v pornografiji); Neil M. Malamuth in Barry Spinner, "A Longitudinal Content Analysis of Sexual Violence in the Best-Selling Erotic Magazines", 16 *Journal of Sexual Research* 226-227 (1980) (dokumentira porast nasilnega seksa v pornografiji).

pornografijo za lastno uporabo in kot seksualno dejanje samo po sebi ali zato, da bi zaslužili denar in podprli skupinski običaj.[28]

To ne predpostavlja, da je vsa pornografija narejena z zlorabo ali da se opira na dejstvo, da je nekatera pornografija narejena s pomočjo prisile kot pravne podlage za njeno omejitev v celoti.[29] Empirično je vsa pornografija ustvarjena v okoliščinah neenakosti, ki temelji na seksu, pomagajo jo ustvarjati silno število revnih, obupanih, brezdomnih, zvodniških žensk, ki so bile seksualno zlorabljene kot otroci. Dobički te industrije izkoriščajo in so spodbuda za ohranjanje teh okoliščin. Te okoliščine omejujejo izbiro, ne pa ponujajo svobode. So *tisto, kar je potrebno*, da ženske naredijo tisto, kar je prisotno celo v pornografiji, ki ne kaže odkritega nasilja.

Prišla sem do mnenja, da obstaja povezava med temi okoliščinami produkcije in silo, ki je tako pogosto potrebna, da druge ženske opravijo seks, ki si ga porabniki želijo kot rezultat njegovega gledanja. Z drugimi besedami, če so potrebne te oblike sile, da bi ženska naredila tisto, kar je potrebno za ustvarjanje gradiva, ali ne bi bile potrebne enake ali druge oblike sile, da bi druge ženske storile tisto, kar je v gradivih? Ali potem ne obstaja očitna povezava med jasno potrebo po prisiljevanju nekaterih žensk, da delajo za pornografijo, in prisiljevanjem drugih žensk, ki je rezultat uporabe pornografije? Če je žensko treba prisiliti, da naredi *Globoko grlo*, ali to potem ne napeljuje k temu, da je *Globoko grlo* nevarno za vse ženske, ki so kjerkoli blizu moškega, ki želi narediti tisto, kar je videl v tem filmu?[30]

Pornografija, tako kot vsaka druga družbena praksa, vsebuje ideje. Vendar pa način, kako deluje, ni način misli ali preko svojih idej kot takih, vsaj v smislu, da so misli in ideje zaščitene kot govor. Njeno mesto v zlorabi zahteva, da jo

[28] Poleg navedkov v prejšnji opombi poroča o mojem lastnem petletnem raziskovanju o ustvarjanju pornografije v kultih in organizacijah belih suprematistov in o trgovanju organiziranega kriminala tudi ta odstavek.

[29] Ko so ženske prisiljene delati za pornografijo, bi moralo biti gradivo, ki je rezultat tega, jasno kaznivo navzlic primeru Simon & Schuster, Inc. proti Članom kriminalnih žrtev države New York Bd., 112 S. Ct. 501 (1991), ki razveljavlja zakonito finančno omejevanje knjig, ki so bile produkt zločinske dejavnosti. Bolj bistveno, zločini, ki jih je obravnavalo sodišče v tem primeru, niso bili storjeni, tako da bi se o njih lahko pisalo. Sodišče je tudi priznalo, da ima država "neizpodbiten obvezujoč interes pri zagotavljanju, da zločinci ne bi imeli korist od svojih hudodelstev", 510, ki ga je mogoče zasledovati z ožje ukrojenimi sredstvi.

[30] V nedavni odločitvi, ki ima izdajatelja magazina odgovornega za umor, ki je bil posledica nekega oglasa, ki ga je magazin objavil, je posledična prisila, ki jo ustvari prisilna pornografija, lahko vsaj prav tako "predvidljiva", še posebej, če je prisila vidna v gradivih. Braun proti Soldier of Fortune Magazine, Inc., 968 F. 2d 1110, 1118 (11. okrožnica 1992) (standard malomarnosti, da bi oglas "'že na svoji površini' opozoril razumno preudarnega izdajatelja, da 'vsebuje jasno prepoznavno nespametno tveganje', da je ponudba ... taka, da zavezuje k resnemu nasilnemu zločinu", ustreza prvemu amandmaju).

razumemo bolj v dejavnih kot trpnih okvirih, kot tvorno in performativno[31], ne pa kot zgolj referenčno ali konotacijsko.

Sporočilo teh gradiv – tako sporočilo pa obstaja in velja za vse zavestne dejavnosti – je "dobi jo" in kaže na vse ženske, v desetmilijardno letno korist na računu krivcev. To sporočilo je neposredno naslovljeno na penis, poslano preko erekcije in izstavljeno za ženske v realnem svetu. Vsebina tega sporočila ni edinstvena za pornografijo. Edinstvena je le funkcija pornografije, ki to sporočilo uveljavlja. Drugače povedano, če obstaja kaj takega, kar lahko pove le pornografija, je to natanko mera škode, ki jo lahko naredi zgolj pornografija. Recimo, da porabnik ne bi mogel na noben drug način dobiti občutka, ki ga dobi ob gledanju ženske, ki bo dejansko umorjena. Kaj je bolj zaščiteno, njegov občutek ali njeno življenje? Ali bi moralo biti pomembno, če je umor umetniško predstavljen? Ali bi morali zdaj odstraniti manjše upravičenje žensk, da niso posiljene, razčlovečene, nadlegovane, penetrirane in prodane? Ali imajo posledice, da se to počne z nekaterimi ženskami za množični trg, za mnoge ženske težo v tem izračunu? Koliko ženskih teles se bo moralo tu nabrati, da bi kaj štela proti moškemu dobičku in užitku, predstavljenemu kot načelo prvega amandmaja?

Na podlagi njene realnosti sva jaz in Andrea Dworkin predlagali zakon proti pornografiji, ki jo opredeljuje kot grafično seksualno gradivo, ki z besedami in fotografijami podrejuje ženske.[32] Ta definicija opisuje, kaj obstaja, to je, kaj bi moralo obstajati, da bi gradiva delovala kot seks in podpirala oziroma pospeševala seksualno zlorabo v široki pahljači porabnikov. Ta definicija vključuje škodljivost tistega, kar pornografija pravi – njeno funkcijo kot kleveto ali sovražni govor –, vendar jo definira, in to le njo, v okvirih tega, kar naredi – v okvirih njene vloge kot podrejanja jo definira kot seksualno diskriminacijo, vključno s tistim, kar naredi z onim, kar pravi. Ta definicija pokriva isto področje

[31] Knjiga J. L. Austina *Kako napravimo kaj z besedami* (1962) je izvirna objava teorije performativnega govora, ki preučuje jezik, za katerega je "izreči stavek opraviti neko delo ali del nekega dela, ki ga *normalno* ne bi opisali kot nekaj reči", str. 17 [v slov. prevodu]. Medtem ko se on ne omejuje na neenakost, kar je tu bistveno za moj argument, tudi ne posploši performativa na ves govor, kot so to storili mnogi teoretiki govornih dejanj, ki so prišli za njim. Austin ni toliko avtoriteta za moj poseben razvoj "delanja stvari z besedami" kot za temeljno raziskavo stališča v jezikovni teoriji, da je nek govor lahko dejanje.

[32] Za razpravo glej Andrea Dworkin in Catharine A. MacKinnon, *Pornography and Civil Rights: A New Day for Women's Equality* (1988). Modelni odlok, ki pravi, da pornografija deluje kot kršitev državljanskih pravic, opredeljuje "pornografijo" kot "grafično seksualno eksplicitno podrejanje žensk s fotografijami ali besedami, ki vključuje tudi eno ali več izmed naslednjih stvari: (a) ženske so predstavljene kot razčlovečene, kot seksualni predmeti, stvari ali blago; ali (b) ženske so predstavljene kot seksualni predmeti, ki uživajo v ponižanju ali bolečini; ali (c) ženske so predstavljene kot seksualni predmeti, ki doživljajo seksualni užitek v posilstvu, incestu ali v drugih seksualnih napadih; ali (d) ženske so predstavljene kot seksualni predmeti, ki so zvezani ali porezani ali pohabljeni ali obtolčeni ali fizično ranjeni; ali (e) ženske so predstavljene v pozah ali v položajih seksualnega podrejanja, služnosti ali razkazovanja; ali (f) ženski telesni deli – vključno, vendar ne izključno, z vaginami, prsmi ali z bradavicami – so prikazani tako, da so ženske zreducirane na te dele; ali (g) ženske so predstavljene tako, da vanje penetrirajo predmeti ali živali; ali (h) ženske so predstavljene v scenarijih ponižanja, poškodovanja, mučenja, prikazane kot umazane ali manjvredne, kot krvaveče, obtolčene ali ranjene v kontekstu, ki naredi, da so te okoliščine seksualne". V tej definiciji je uporaba "moških, otrok ali transvestitov namesto žensk" tudi pornografija.

kot industrija iz *Playboya*, v katerem so ženske popredmetene in predstavljene kot razčlovečene ali stvari za uporabo, preko mučenja žensk in s seksualizacijo rasizma ter fetišizacijo ženskih telesnih delov; isto področje kot filmi, v katerih je dejanski umor poslednje seksualno dejanje in kjer je redukcija na stvar oblika človeškega bitja, molk žensk pa dobeseden in popoln. Taka gradiva kombinirajo grafično seksualno eksplicitno – grafično prikazovanje eksplicitnega seksa – z dejavnostmi, kakršne so poškodovanje, poniževanje, to je dejavno podrejanje, neenako obravnavanje, kot manj kot človeško na podlagi seksa. Pornografija tu ni omejena zaradi tistega, kar pravi. Omejena je s tistim, kar naredi. Niti ni zaščitena zato, ker nekaj pravi glede na to, kar dela.

Kaj je zdaj tu v okviru prvega amandmaja "vsebina" – prvina "kaj pravi"?[33] Vrhovno sodišče nam dopoveduje, da govora ne smemo omejiti *zaradi* tistega, kar pravi, vendar pa vsak omejeni izraz nekaj pove. Prav pred kratkim so nam povedali, da sta obscenost in otroška pornografija vsebini, ki ju je mogoče regulirati, četudi tisto, kar razlikuje otroško pornografijo, ni njena "posebna literarna tema".[34] Z drugimi besedami, ima sporočilo, vendar ne povzroči svoje škode s tem sporočilom. Torej, natanko kateri so otroci, ki so prizadeti z uporabo gradiv, ki škodijo?[35]

Recimo, da ima seksualno eksplicitno vsebinsko prvino: vsebuje penis, potisnjen v vagino. Ali to pomeni, da fotografija tega sporoča idejo penisa, ki rine v vagino, ali pa gledalec vidi in doživlja penis, ki rine v vagino? Če moški gleda penis, ki rine v vagino, v živo, ali potem rečemo, da gleda idejo penisa, ki rine v vagino? Kako se potem razlikuje vizualna pornografija? Ko potem gre in potisne svoj penis v vagino ženske, ali je to zato, ker ima idejo, ali zato, ker ima erekcijo? Ne pravim, da njegova glava ni del njegovega telesa, pravim, da je njegovo telo pripisano njegovi glavi.

Ideje, ki jih pornografija sporoča in ki so razložene kot "ideje" v smislu prvega amandmaja, so iste kot ideje v sovraštvu do žensk glavnega toka: avtoriteta moškega v naturalizirani spolni hierarhiji, moško posedovanje popredmetenega drugega. V tej obliki ideje ne povzročijo, da imajo moški trdega. Erekcije in ejakulacije izvirajo iz nudenja fizične realnosti za seksualno rabo, kar je tisto, kar dela pornografija. Pornografija je pogosto bolj seksualno zavezujoča kot realnosti, ki jih predstavlja, bolj seksualno realna kot realnost. Ko zvodnik pravilno opravlja svoj posel, ima žensko natanko tam, kjer jo želijo porabniki. V poslednji moški zvezi, tisti med zvodnikom in porabnikom, je ukana v tem, da uporabniku daje smisel popolnega nadzora, popolnega dostopa, moči jemanja, ki se kombinira z iluzijo, da je fantazija, medtem ko je tisti, ki dejansko ima to moč, zvodnik. Za porabnika posredništvo nudi prvino oddaljenosti, potrebno za

[33] Vprašanje je, ali so vse prvine govora nujno bodisi "vsebina" bodisi "nevsebina"?

[34] New York proti Ferberju, 458 U.S. 447, 763 (182), naveden v R.A.V. proti mestu St. Paul, 112 S. Ct. 2538, 2543 (1992).

[35] Osborne proti Ohiu, 495 U.S 103, 111 (1990) (raba otroške pornografije s strani pedofilov lahko škodi otrokom, ki niso otroci iz pornografije).

zavrnljivost. Pornografija tako ponuja obe vrsti generičnega seksa: za tiste, ki se želijo valjati v umazaniji, ne da bi si umazali svoje roke, in one, ki si želijo kršiti čisto in dobiti svoje roke le mokre.

Nič od tega se ne začne ali konča kot misel ali občutek. Pornografija preprosto ne izraža ali interpretira izkustva: je njegov nadomestek. Poleg tega, da prinaša sporočilo iz realnosti, stoji namesto realnosti; je eksistencialno tam. To ne pomeni, da ni nobenega obračanja na realnost – daleč od tega. Za izdelavo vizualne pornografije in za življenje v skladu z njenimi imperativi, svet, namreč ženske, morajo narediti tisto, kar pornografi želijo "povedati". Pornografija prinese okoliščine svoje produkcije k porabniku: seksualno dominacijo. Kakor pravi Creel Forman, podrejanje "opravlja jezik nekoga drugega".[36] Pornografija naredi iz sveta pornografsko mesto tako, da se ustvarja in porablja in uveljavlja tisto, za kar pravijo, da naj bi bile ženske, tisto, kakor nanje gledajo, kakor jih obravnavajo, ter ustvarja družbeno realnost tistega, kar ženska je in je lahko v okviru tega, kar ji je mogoče narediti, in kar je moški v okviru tega početja.

Ko družba postane nasičena s pornografijo, se tisto, kar povzroča seksualno vzburjenje, in narava samega seksa v okviru mesta govora v njem spremeni. Tisto, kar so bile besede in fotografije, postane z masturbacijo sam seks. Ko se industrija širi, to postaja bolj in bolj generično izkustvo seksa, ženska v pornografiji pa postaja bolj in bolj živ arhetip za žensko seksualnost v moškem, torej ženskem, izkustvu. Z drugimi besedami, ko človeško postane rečevno in vzajemno enostransko ter dano ukradeno in prodano, popredmetenje opredeli ženskost, enostranost vzajemnost in sila definira privolitev, ko fotografije in besede postanejo oblike posedovanja in uporabe, preko katerih so ženske dejansko posedovane in izkoriščene. V pornografiji so fotografije in besede seks. Hkrati je v svetu, ki ga ustvarja pornografija, seks fotografija in beseda. Ko seks postane govor, govor postane seks.

Zanikanje, da bi bila pornografija realna sila, prihaja v obliki mnogih posredniških konstrukcij. Pornografija, pravijo, v najboljšem primeru zrcali ali opisuje ali prikazuje ali predstavlja podrejanje, ki se dogaja drugje. Najbolj običajno zanikanje je, da je pornografija "fantazija". To naj bi pomenilo, da je nerealna ali zgolj interna realnost. Za koga? Ženske v njej se lahko ločijo, da bi preživele, vendar pa *se* to dogaja njihovim telesom. Pornograf običajno izkoristi ženske osebno in njegov posel se ne konča s fantaziranjem. Porabnik ob njej masturbira, jo ponavlja v svoji glavi in na telesih žensk, ki jih srečuje ali ima z njimi seks, jo izživi na ženskah in otrocih okrog njega. Ali so žrtve filmov, v katerih pride do realnega seksualnega uboja, fantazirane do smrti?

Drugo splošno izmikanje je, da je pornografija "simulirana". Kaj lahko to pomeni? To me vselej spominja na poimenovanje posilstva s steklenico "umetno posilstvo".[37] V pornografiji je penis prikazan, kako se znova in znova potiska v

[36] Creel Forman, *Language and Power* 112 (1992).

[37] Olivia N. proti National Broadcasting Co., 141 Cal Rptr. 511, 512 (1977), pričanje zavrnjeno sub. nom. Niemi

žensko; to je zato, ker je bil dejansko znova in znova potisnjen v žensko. V medijih glavnega toka je nasilje narejeno s posebnimi učinki, v pornografiji ženske, prikazane kot pretepene in mučene, sporočajo, da so tepene in mučene. Včasih se zdi, da "simulirana" pomeni, da posilstva v resnici niso posilstva, temveč del zgodbe, tako da sta žensko zavračanje in odpor zgolj igranje. Če je igranje, zakaj naj bi potem bilo pomembno, kaj igralka dejansko čuti? Neskončno nam dopovedujejo, da ženske v pornografiji *v resnici* uživajo (toda ali je uživanje simulirano?). Ali je moška erekcija na zaslonu tudi "simulirana"? Ali tudi on "igra"?

Nobena pornografija ni "realni" seks v smislu skupne intimnosti; to jo utegne narediti za laž, vendar pa ne povzroči, da je "simulirana". Niti ni realna v smislu, da se zgodi, kot je videti. Da bi seksualna dejanja za opazujočo kamero bila videti realna, morajo biti popačeno odprta, prekinjena in znova odigrana, umeščena in znova umeščena, posnetek "prihajanja" pa pogosto posname popolnoma drug igralec. Ženske običajno jemljejo mamila, da bi se lahko prebile skozi. To ne pomeni reči, da se nič takega, kar se dogaja v seksu, ne dogaja v pornografiji, vendar pa to zveni – kot obramba pornografije – prej kot obtožba seksa.

Zanima nas, zakaj se ne reče, da je užitek simuliran, posilstvo pa realno, ne pa narobe. Odgovor je, da porabnikov užitek zahteva, da scenarij ustreza fantaziji moškega posilstva, ki od njega zahteva, da žensko zlorabi, od nje pa, da ji je to všeč. S tem ko žensko plačajo, da se zdi, kot da se upira in potem vda, to ne stori, da je seks soglasen, temveč naredi pornografijo za roko prostitucije. Seks ni izbran za seks. Denar je sredstvo prisile in ponuja krinko privolitve.

Najbolj elitno zanikanje škodljivosti je tisto, ki trdi, da je pornografija "reprezentacija", ko reprezentacija pomeni nerealnost. Dejansko posilstvo predela realnost; ritualno mučenje jo zgradi in predstavi. Ali ju to naredi za "reprezentaciji" in torej ne za posilstvo in mučenje? Je posilstvo reprezentacija posilstva, če ga kdo gleda? Kdaj ga posiljevalec *ne* gleda? Fotografiranje je del rituala nekega zlorabljajočega seksa, dejanje jemanja, v katero je vključeno posedovanje. Tako je tudi gledanje, ko to počnemo, in kasnejše gledanje fotografij. Fotografije so trofeje, gledanje fotografij je fetišizem. Ali je ples golih teles "reprezentacija" eroticizma ali pa je eroticizem v pomenu seksualnega dejanja? Kako se razlikuje prikazovanje seksa v živo? V okviru česa moški delujejo seksualno; občinstvo, ki gleda skupinsko posilstvo v filmu, se ne razlikuje od občinstva, ki gleda skupinsko posilstvo, ki ponavlja skupinsko posilstvo iz filma, ali od občinstva, ki gleda skupinsko posilstvo.

Reči, da je pornografija kategorična ali funkcionalna reprezentacija, ne pa seks, to preprosto ustvarja oddaljeni svet, za katerega lahko rečemo, da ni realen, svet, ki meša realnost z nerealnostjo, umetnost in književnost z vsem drugim, kakor da

proti National Broadcasting Co., 458 U.S. 1108 (1982) ("Pritožba trdi, da je napadalec videl prizor 'umetnega posilstva' na televiziji.").

življenje ne počne enakih stvari. Učinek je, da dopuščamo vse, kar se tam stori, in ustvarjamo posebno auro privilegijev ter razmejujemo področje zaščitenega govora ne glede na to, kdo je prizadet. V tem pristopu ni nobenega načina, kako prepovedati posilstvo, če je pornografija zaščitena. Nasprotno, če *je* reprezentacija realnost, kot dokazujejo drugi teoretiki, potem pornografija ni nič manj dejanje kot posilstvo in mučenje, ki ju reprezentira.[38]

Za kar gre pri izgradnji pornografije kot "govora", je pridobitev ustavne zaščite za početje tistega, kar *dela* pornografija: podrejanje žensk s seksom. To ni vsebina kot taka, niti ni popolnoma drugačna od vsebine. Segregacija ni vsebina zaposlitvenega oglasa "pomoč potrebna – moški", niti se škoda segregacije ne naredi ne glede na vsebino oglasa. Je njegova funkcija. Zakon se tu v resnici ne zanima za tisto, kar pravi govor, temveč za ono, kar naredi.[39] Pomen pornografije v smislu interpretacije utegne biti zanimiv problem, vendar pa to ni ta problem. Ta problem je njen pomen *za* ženske: kaj naredi v naših življenjih in našim življenjem.

Ne pravim, da je pornografija obnašanje in da torej ni govor ali da naredi stvari in da potemtakem nič ne pove in je brez pomena ali da je vsa njena škodljivost nevsebinska. V družbi nobena stvar ni brez pomena. Nič ni takega, da ne bi imelo vsebine. Družba je narejena iz besed, katerih pomeni imajo ali poskušajo imeti močan nadzor. V določenem trenutku, ko tisti, ki jih besede prizadenejo, postanejo realni, so nekatere besede prepoznane kot dejanja, kakršna so. Če se približamo tej poanti s strani dejanja, potem nič, kar se zgodi v družbi, ni brez ideje ali nič ne pove, vključno s posilstvom, mučenjem in seksualnim umorom. To domnevno iz posilstva in umora ne naredi zaščiteni izraz, vendar teorija govora nikoli – razen s preprosto kategorizacijo – ne pove, zakaj. Podobno je vsako dejanje diskriminacije storjeno zaradi skupinske pripadnosti, kakršna je pripadnost na podlagi spola ali rase ali obojega, pomen pa je vzpostavljen bodisi s to zavestno mislijo, zaznavo, vednostjo bodisi s posledico. In res, za dokaz diskriminacije v skladu s štirinajstim amandmajem se zahteva diskriminacijska namera, duševno stanje.[40] Ali ta "misel" naredi vso tisto diskriminacijo za "govor"?

Ni novo, če pripomnimo, da medtem ko je doktrinarni razloček med govorom in dejanjem na eni ravni očiten, pa je na drugi ravni le malo smiseln. V družbeni neenakosti nima domala nobenega smisla. Diskriminacija ne deli na dejanja na eni strani in na govor na drugi strani. Govorna dejanja. Nimajo smisla niti s strani dejanja. Dejanja govorijo. V kontekstu družbene neenakosti je lahko tako imenovani govor prakticiranje moči, ki konstruira družbeno realnost, v kateri ljudje živijo, od popredmetenja do genocida. Besede in podobe so bodisi

[38] To bolj zapleteno različico ponazarja Susanne Kappeler, *The Pornography of Representation* (1986).

[39] "Tisto, kar je pomebno za pravni sistem, je, kaj besede *storijo*, ne pa tisto, kar *povedo* ...", Edward. J. Bloustein, "Holmes: His First Amendment Theory and His Pragmatist Bent", 40 *Rutgers Law Review* 283, 299 (1986).

[40] Personnel Administrator proti Feeneyju, 442 U.S 256 (1979); Washington proti Davisu, 426 U.S. 229 (1976).

neposredne epizode takih dejanj, kakršna so ustvarjanje pornografije, ali zahteva, da Judje nosijo rumene zvezde, bodisi so z njimi povezana – ali takoj, linearno in neposredno, ali na bolj zapletene in razširjene načine.

Skupaj z vso njegovo materialno podporo je avtoritativno *govorjenje* nekomu, da je manjvreden, povečini tisto, kako so razmejene in udejanjene strukture statusa in diferencialna obravnava. Besede in podobe so to, kako so ljudje umeščeni v hierarhije, kako je urejeno družbeno razslojevanje, da se zdi neizogibno in pravično, kako so ustvarjeni občutki manjvrednosti in večvrednosti in kako se racionalizira in normalizira ravnodušnost do nasilja proti tistim na dnu.[41] Družbena nadvlada se znotraj ljudi in med ljudmi ustvari z ustvarjanjem pomenov. Za njeno odpravo je treba odpraviti te pomene in njihove tehnologije.

Nedavna odločitev Vrhovnega sodišča glede nagega plesa nudi primer nerazločljive prepletenosti izraza z dejanjem v okolju nepriznane neenakosti spolov. Vrhovni sodnik Rehnquist je za sodišče napisal, da je nag ples mogoče regulirati, ne da bi kršili prvi amandma, zato ker lahko *povemo* isto stvar s plesom v paru lepljivih krpic, ki pokrivajo bradavice plesalk in striptizet. In s plesom v G-trakcu [mednožni trakec].[42] Pri vsem razmišljanju o prvem amandmaju ni bilo zastavljeno nikakršno vprašanje o ženski neenakosti glede na moške, čeravno plesalke, ki so bile stranke v primeru, ne bi mogle biti jasnejše, da *one* niso izražale ničesar.[43] V prejšnjih, temu podobnih primerih ni nihče nikoli povedal, kaj izraža potiskanje dolarskih bankovcev v ženske vagine.[44] Rezultat tega je, da se niso spopadli z dejstvom, da je dostopnost in izkoriščanje žensk z njihovo rabo kot seksa s predstavitvijo žensk, ki plešejo nage, hkrati izrečeno in *storjeno.* To, da je ženska neenakost hkrati izražena in izkoriščena, ni nikoli omenjeno. Glede na vlogo dostopa do ženskih genitalij v spolni neenakosti zastavlja ples v G-trakcu podobne "teme" in povzroča podobno škodo, vendar ne eno ne drugo ne naredi natanko enake stvari.

Sodnik Souter je v ločenem soglasju prišel bliže do realnosti, ko je rekel, da je

[41] Postmodernizem je predmoderen v smislu, da ne more dojeti ali da je pozabil ali da se utemeljuje na zakrivanju te funkcije jezika v družbeni hierarhiji.

[42] Barnes proti Glen Theatre, 111 S. Ct. 2456, 2466 št. 4 (1991) ("Golota normalno *ne* sodeluje v cilju sporočanja ideje ali čustva"). Toda glej Schad proti okrožju Mt. Ephraim, 452 U.S. 61, 66 (1981) (predlaga, da nag ples ima nekakšno regulacijsko zaščito).

[43] Primeru Barnes proti Glen Theatre je spodaj oporekal primer Miller proti mestu South Bend, 904 F. 2d 1081, 1131 (7. okrožnica 1990) ("V ustni argumentaciji je Millerjev odvetnik dopustil, da ta ples ni sporočal nobene ideje ali sporočila").

[44] Kratka razlaga tožbene zadeve tožiteljev na str. 5-6, Kalifornija proti LaRue, 409 U.S 109 (1972) (št. 71-36) (v ustanovah z nagim plesom, oralna kopulacija žensk s strankami, masturbacija strank, strankino potiskanje denarja v vagino, drgnjenje denarja na vaginalnem področju, stranke z zvitim denarjem v ustih, ki ga potem potiskajo v ženske vagine, stranke, ki uporabljajo utripajoče luči, sposojene pri lastniku koncesije, da bi bolje videli ženske genitalije, stranke, ki dajeje dolarske bankovce na pult, in ženske, ki poskušajo s počepom pobrati bankovce z sramnimi ustnicami, ženske, ki urinirajo v kozarce za pivo in jih potem vračajo strankam, ženske, ki sedijo na pultu in z nogama objemajo strankino glavo itn.). Glej tudi Commonwealth proti Kocinski, 414 N.E. 2d 378 (Mass. App. Ct. 1981).

nag ples mogoče regulirati zato, ker ga spremlja posilstvo in prostitucija.[45] Te škode so natanko tiste, ki jih razlika med plesom v G-trakcu in v paru lepljivih krpic, ki pokrivajo bradavice plesalk, in nagim plesom, poslabšuje. Vendar ne vidi, da teh škod ni mogoče ločiti in se pojavljajo natanko preko tega, kar *izraža* nag ples. V nasprotju z večino je sodnik Souter rekel, da ples v G-trakcu ne izraža enakega "erotičnega sporočila"[46] kot nag ples. Z drugimi besedami, moške znatno bolj vzburi, če vidijo ženske, ki popolnoma izpostavljajo svoje seksualne dele javnemu pogledu, kot če jih izpostavljajo skoraj v celoti. Nihče ni rekel, da je izražanje eroticizma govor-misel za sodelovanje v javnem seksu. Sodnik Souter je rekel, da je občutek, ki ga izraža nag ples, "eroticizem".[47] Izražati eroticizem pomeni sodelovati v eroticizmu, pomeni opravljati seksualno dejanje. To izrekati je to narediti in to narediti je to izrekati. Pomeni tudi z njim narediti škodo in zaostriti škodo za tisto, kar ga obkroža. V tem kontekstu, ki ga zakon ne priznava, to pomeni tako prakticirati kot izražati seksualno neenakost.

Pravna obravnava sežiganja križa v drugem nedavnem mnenju Vrhovnega sodišča nudi še en primer nekoherence razlikovanja med govorom in obnašanjem v kontekstu neenakosti. Sežiganje križa ni nič drugega kot dejanje, vendar je čisti izraz, saj naredi škodo, ki jo naredi, zgolj s sporočilom, ki ga nudi. Nihče ne toči solz za zoglenelim lesom. Ko simbolno priklicuje celotno nasilno zgodovino Ku Klux Klana, *pravi* "Črnci, ven" in tako sodeluje v terorizmu in povzroča segregacijo. Nosi sporočilo zgodovinske ravnodušnosti belcev tako do tega sporočila kot do grozeče smrti, za katero stoji. Segregacijski prevoz je izražal (minimalno) stališče, da se morajo Afroameričani prevažati ločeno od belcev. Nanj niso gledali, kot da zastavlja mučna vprašanja simbolnega izraza. Oglasi za ločeno bivanje so zgolj besede, vendar so splošno prepovedani brez pridržkov kot dejanja segregacije.[48]

Na sežiganje križa – kot tudi na pornografijo – gleda Vrhovno sodišče kot na nekaj, kar zastavlja bistvena ekspresivna vprašanja. Njegova funkcija kot uveljavitelja segregacije, hujskanja k linču s strani drhali, vceplјanja terorja in emblema uradne nekaznovanosti se preobrazi v razpravo o posebnih "osebah, ki so v nemilosti".[49] Goreči križ je razprava. "Predmet" je rasa – diskriminacija na njeni podlagi, to je to. Vljudno ravnodušnost do realnosti poudarja pomanjkanje ene same omembe Ku Klux Klana. Ko sodnik Stevens prepoznava sporočeno

[45] Barnes, 111 S. Ct. na 2468-71 (interes pri preprečevanju prostitucije, seksualnega napada in drugih spremljajočih škod, ki so zadostne za podporo predpisa o nagem plesu). Glej tudi obširno razpravo o teh škodah v oporekajočem mnenju sodnika Coffeyja v Miller, 904 F. 2d na str. 1104-1120.

[46] Barnes, 111 S. Ct. Na str. 2458 (Rehnquist) in na str. 2471 (Souter).

[47] Ravno tam, str. 2468.

[48] O teh primerih razpravlja in jih dokumentira kratka razlaga tožbene zadeve, katere avtorja sva jaz in Burke Marshall, in kratka razlaga Amicus Curiae of the National Black Women's Health Project, R.A.V. proti mestu St. Paul, 112 S. Ct. 2538 (1992) (št. 90-7675).

[49] R.A.V., 112 S. Ct. na str. 2547.

vsebino, sežiganje križa navzlic temu označuje kot "nič več kot grobo obliko fizičnega zastraševanja".[50]

V tej deželi ni nič hkrati izrazilo rasne mržnje in povzročilo rasnega podrejanja bolj učinkovito kot umori in obešanje pohabljenih teles, običajno črncev. Mislim, da je to tisto, kar naredi telesa črncev za predmet razprave. Linčanje izraža jasno stališče.[51] Včasih so telo fotografirali in fotografije prodajali, da bi razširili njihovo sporočilo in užitek ob njihovem gledanju.[52] Več razprave. Ali so ta dejanja neekspresivna in brez vsebine? So fotografije zaščiteni izraz? Ali je smrt črnca narejena za nerealno, če je fotografirana tako kot podrejanje žensk?[53] Recimo, da je bilo linčanje opravljeno zato, da bi naredili fotografije linčanja. Ali bi jih njihova rasistična vsebina morala ščititi kot politični govor, saj povzročajo svojo škodo s sporočanjem politične ideologije. Ali je *fanatično* spodbujanje k umoru bliže zaščitenemu govoru kot neposredno staro spodbujanje k umoru?[54] Ali samo linčanje zastavlja vprašanja govora, saj ga žene rasistična ideologija? Če linčanje vključuje posilstvo, ali je potem tudi linčanje potencialno govor? Kategorični ne tu ne bo opravil svojega dela. Zakaj te dejavnosti niso ekspresivne glede na obstoječe teorije govora? Če so ekspresivne, zakaj niso zaščitene?

Oglejmo si filme, v katerih ubijajo ženske ali otroke, da bi naredili seksualni film? To je film o seksualnem umoru v procesu njegovega izvrševanja. Izvrševanje umora je seks za tiste, ki ga izvršujejo. Vrhunec je trenutek smrti. Mišljeni porabnik ima seksualno doživetje, ko gleda tak film. Tisti, ki ubijajo kot in za seks, imajo seks preko umora; oni, ki film gledajo, imajo seks preko gledanja umora. Tak film ni nič bolj razprava o ideji seksualnega umora, kot so to posneta dejanja. Film ni "o" seksualnem umoru, temveč umor seksualizira. Ali je vaša prva skrb, kaj film *pravi* o ženskah in seksu, ali tisto, kar naredi? Zakaj naj bi bilo zdaj posilstvo nekaj drugega?

Otroška pornografija je izključno medij fotografij in besed. Vrhovno sodišče se je nanjo nanašalo kot na "čisti govor".[55] Civilni libertarijanci in založniki so

[50] Ravno tam, str. 2569.

[51] Andrea Dworkin in jaz razpravljava o tem v najini knjigi *Pornography and Civil Rights: A New Day for Women's Equality* 60-61 (1988).

[52] James R. McGovern, *Anatomy of a Lynching* 84 (1982).

[53] Incident v Los Angelesu, v katerem so posneli črnca, ki ga tepe policija, ki je bila oproščena v kazenskem procesu, potem ko so porotnikom večkrat pokazali videoposnetek napada, me navaja k misli, da je na tem več, kot sem si mislila. Dva policista sta bila kasneje obsojena v civilnem procesu.

[54] Nedavna pravna obramba *White Aryan Resistence* in njenih voditeljev Toma in Johna Metzgerja, povezana z umorom Afričana, delno z letaki, ki so napeljali obritoglavce, da so ubili črnca na področju, ki naj bi bilo rasno namenjeno arijcem, predlaga naslednje: ker je bil umor izpeljan preko letakov s politično ideologijo, to ni bil jasen star zagovor glede storitve umora, temveč *fanatični* zagovor glede storitve umora *s pisanjem* – torej zaščitenega izraza. Glej Berhanu proti Metzgerju, 119 Ore. App. 175, (Št. CA A67833), tožnikova začetna kratka razlaga zadeve (29. jan. 1992). Obsodba obtožencev za krivično smrt, zaroto in umor s posredovanjem, s poškodbami, je bila potrjena navzlic izzivu prvega amandmaja. Berhanu proti Metzgerju, 119 Ore. App. 175 (14. april 1993).

[55] Za Brockett proti Spokane Arcade, Inc., 472 U.S. 491, 503, 12. op. (1985), se zdi, da se nanaša na otroško pornografijo kot na vprašanje "čistega govora, ne pa obnašanja".

argumentirali v prid take njene zaščite.[56] Otroška pornografija zelo učinkovito sporoča idejo, da otroci uživajo v seksu z odraslimi, občutek, da je to za otroka osvobajajoče. Vendar je otroška pornografija prepovedana kot zloraba otrok, utemeljena na izkoriščanju otrok pri njeni produkciji.[57] Nedavni primer Vrhovnega sodišča je mimogrede razširil to priznanje škode na druge otroke navzdol po lestvici, ki so fotografije prisiljeni gledati in jih posnemati.[58] Posedovanje in razpečevanje takih fotografij je kaznivo z zaporom v skladu s prvim amandmajem navzlic dejstvu, da je branje/gledanje v zasebnosti s tem omejeno. Tovrstna škoda utegne biti tisto, kar si je samo Vrhovno sodišče pustilo kot odprto za priznanje, ko pravi, zagotavljajoč pravico do posedovanja obscenosti v zasebnosti, da "utegnejo obstajati obvezujoči razlogi za izničenje pravice posameznika do posedovanja" prepovedanih gradiv.[59]

Poanta je tukaj ta, da seksualne fotografije pravno štejejo za seksualna dejanja na podlagi tega, kar je – v mojem okviru – zloraba, ki je posledica dejstva neenakosti med otroki in odraslimi. Če je gledanje fotografij enakovredno dejanjem, kako se potem – razen da seksualnost družbeno definira ženske – razlikuje neenakost med odraslimi?

Primerjajte zdaj fotografijo linčanja in film, v katerem pride do realnega seksualnega uboja, z decembrsko številko *Penthousa* iz leta 1984, v kateri so azijske ženske zvezane in obešene.[60] Ena, ki je zvezana med nogami z debelo vrvjo, se zdi otrok. Vse troje izraža ideologijo. Da bi vse troje sproducirali, je treba to narediti. Vse troje domnevno nekaj sporoča, kot tudi nudi zabavo. Če se uporablja na delu, bi tako razširjanje ustvarilo neenako delovno okolje, ki je kaznivo v skladu z zveznim zakonom o spolni diskriminaciji.[61] Vendar pa ne obstaja zakon proti sovražnemu neenakemu življenjskemu okolju, tako da je povsod drugje zaščiten govor.

Ne prav dolgo po izidu te številke *Penthousa* so našli mrtvo azijsko deklico v Severni Karolini, zvezano in pohabljeno.[62] Morilec je povedal, da je večino dneva, v katerem je prišlo do umora, prebil v knjigarni za odrasle. Recimo, da je videl *Penthouse* in je potem odšel in ubil malo deklico. Taka linearna vzročnost,

---

[56] Kratka razlaga zadeve na račun American Booksellers Ass'n et al., New York proti Ferberju, 458 U.S. 747 (1982) (Št. 81-55).

[57] Ferber, 458 U.S. v 747.

[58] Osborne proti Ohiu, 495 U.S. 103, 111 (1990). Zdi se, da se je ta škoda izgubila izpred oči v nedavni razsodbi Združene države proti X-Citement Video, Inc., 982 F.2d 1285 (9th Cir. 1992), v kateri večina dopušča prodajalcem otroške pornografije nižje na lestvici, da uporabijo svojo nevednost o otrokovi dejanski starosti kot zagovor. Različno mnenje priznava škodo tistim, ki "jih prizadevajo drže, ki jih ta gradiva gojijo". X-Citement Video, 982 F.2d na str. 1293-1294, 3. op. (Kozinski, J., ločeno mnenje).

[59] Stanley proti Georgia, 394 U.S. 557, 568, op. 11 (1969).

[60] 16 *Penthouse* 118 (december 1984).

[61] Robinson proti Jacksonville Shipyards, Inc., 760 F.Supp 1486 (M.D.Fla. 1991).

[62] George Fischer je bil obsojen za umor in poskus posilstva Jean Kar-Har Fewel, osemletne posvojene kitajske deklice, ki so jo našli zadavljeno do smrti in visečo z drevesa leta 1985. Fischer je pričal, da je na dan umora odšel v knjigarno za odrasle, da bi si ogledal filme. UPI, 20. avgust 1985.

ki je obsesija zagovornikov pornografov, sploh ni tako redka in je ni težko dokazati. To je le en učinek pornografije, toda ko nekaj *ima* tak učinek, ali je omejevanje takih fotografij "nadzorovanje misli"[63], sodniški epitet, ki se uporablja za razveljavitev našega zakona proti pornografiji? Ali bi bila smrt deklice tisto, kar je "povedal" *Penthouse*? Če je bila ubita zaradi njegove "vsebine", ali bi morali potem magazin ščititi?[64]

To bi moralo biti pomembno: nekatera dokazna gradiva za škodljivost takih gradiv – od pričanj žrtev (poklicano dokazno gradivo, ne anekdote, na sodiščih) do laboratorijskih preučevanj, v katerih nadzirajo spremenljivke in predisponirane moške, do socialnih študij, v katerih zajamejo družbeno realnost v vsej njeni godlji – kažejo, da ta gradiva spremenijo držo in spodbujajo obnašanje na načine, ki so enkratni po obsegu in uničujoči po svojih posledicah. V človeški družbi, kjer nihče dejansko ne živi, je fizični odgovor na pornografijo domala splošno pogojen moški odziv ne glede na to, ali soglašajo s tistim, kar pravijo gradiva, ali ne. V moških zavestnih držah do pornografije obstaja velika večja raznolikost kot v njihovih seksualnih odzivih na njo.

Ni nobena dokaznega gradiva, da pornografija ne škodi: niti sodišča se več ne izmikajo pred njenim klanjem.[65] Nov napad je, da se za moč pornografije *kot ideje* pravi, da je dokazana s škodo, ki jo naredi, torej mora biti zaščitena kot govor.[66] Sodišča nam, potem ko so spremenila realno škodo v idejo škode, diskriminacijo v kleveto, v bistvu dopovedujejo, da so gradiva do mere, do katere so klevetniška, kar pomeni, da vsebujejo klevetniške ideje, zaščitena, celo če so diskriminacijska do žensk – od popredmetenja do umora.

"Vsaka ideja je spodbujanje", je rekel sodnik Holmes v znamenitem ločenem mnenju v nekem prejšnjem primeru o svobodi govora.[67] Ali je to v enaki meri res ali ne za vse ideje, to je dobilo pomen, da je vsako spodbujanje k dejanju, ki ima za seboj neko idejo – še posebej veliko idejo, sovraštvo do žensk pa je zelo velika ideja – v tej meri področje, ki ga ščiti prvi amandma. Ta nauk je bil prvotno izoblikovan zato, da bi ščitil zatiranje govora komunistov, za katerega so nekateri mislili, da ogroža varnost vlade Združenih držav. To izkustvo je talilni lonec nauka o "govoru", njegova formativna travma, zlo zatiranja nesoglasja, za katerega je bil zakon prvega amandmaja mišljen, da bi se mu – s spopadom s tem debaklom – izognil. To je mesto, od koder smo dobili idejo, da moramo ideje ščititi ne glede na škodo, ki jo delajo v svetu, mesto, od koder je prvi amandma dobil svojo operativno idejo o tem, kaj je "ideja".

Če apliciramo to paradigmo za politični govor na pornografijo, to zahteva, da po

[63] Hudnut, 771 F.2d na str. 328.

[64] To je tisto, kar se dopušča v Herceg proti Hustler Magazine, Inc., 814 F.2d 1017 (5th Cir 1987) (pravni nasledniki dečka, ki je umrl zaradi avtoerotične zadušitve, ne morejo izterjati *Hustlerja*, ki jo je povzročil).

[65] Hudnut, 771 F.2d na str. 328-329.

[66] Ravno tam, str. 329-331.

[67] Gitlow proti New Yorku, 268 U.S. 652, 673 (1925) (Holmes, J., ločeno mnenje).

analogiji umestimo seksualno zlorabljene ženske glede na tiste, ki jih zlorabljajo, na mesto moči, ki je primerljivo s tistim, ki jo ima vlada Združenih držav glede na tiste, ki zagovarjajo njeno strmoglavljenje. To je bizarno glede na to, da gre za vprašanje tveganja škodljivosti. Za ženske je veliko bolj verjetno, da jim bo pornografija škodovala, kot da bodo komunisti vrgli vlado Združenih držav. Umeščanje pornografov na položaj izključenih žrtev – podobno kot komunistov – igra na tradicijo globoke svobode govora proti zakonom, ki omejujejo kritiko vlade. Ali je treba povedati, da ženske niso vlada? Da bi ustvarili pornografijo, jo je treba narediti ženskam, za oblikovanje komunističnega govora pa ni treba vreči nobene vlade. Zanimivo je tudi, da se za to, ali vsiljen seks je ali ni dobra ideja – tako imenovano stališče pornografije do podrejanja žensk – ne predpostavlja, da je zadeva razprave v enaki meri, kot je to organizacija ekonomije. V teoriji imamo kazenske zakone proti seksualni zlorabi. Imamo celo zakone, ki zapovedujejo enakost spolov.

Vendar pa se ortodoksijo prvega amandmaja, ki je izšla iz komunističnih primerov, premišljeno uporablja za pornografijo: če so besede in fotografije pornografija, potem ta izraža ideje. Ne *stori* nič. Edina moč, ki se jo je treba bati kot realno, je moč vlade pri njenem omejevanju. Govor je impotenten. Analogija s komunizmom je obrnila realnosti na glavo. Pornografija ni le več kot zgolj besede, medtem ko *so* besede komunikacije zgolj besede. Moč pornografije je bolj podobna moči države.[68] Podpira jo moč, ki je vsaj tako velika, vsaj tako nebrzdana in vsaj tako legitimna. V tej točki *je* njena moč v resnici moč države. Državna moč jo ščiti in utiša tiste, ki jim škoduje, in zagotavlja, da ne morejo glede nje ničesar storiti.

Zakon so zgolj besede. Ima vsebino, vendar ga ne analiziramo kot zgolj izraz idej. Ko nekemu zakonu ugovarjamo – recimo zakonu, ki omejuje govor –, ne rečemo, da nas žali. Zakon nas straši, nam grozi in nas spravlja v nevarnost. Na posledice uveljavljanja zakona gledamo kot na izvršeno dejstvo, na izrekanje zakonskih besed pa kot na to, da so enakovredne vsiljevanju njihove realnosti. To postane preveč očitno za omembo ne le zato, ker prvi amandma ne ščiti vladnega govora, temveč tudi zato, ker zakon podpira moč, tako da se na njegove besede gleda kot na dejanja. Toda tako podprta je tudi pornografija: moč moških nad ženskami[69], izražena z neenakim seksom in uzakonjena tako z kot pred državno močjo. Obravnavati pornografijo kot zgolj abstrakcijo in reprezentacijo ni nič bolj smiselno kot obravnavati zakon kot simulacijo ali fantazijo. Nihče ni predlagal, da naša legalna definicija pornografije dela tisto, kar dela pornografija, ki jo opisuje z besedami, niti da bi bil naš predpis, če bi bil uveljavljen kot zakon, zgolj besede.

[68] Za razpravo o tem, kako so "pornografi bolj podobni policiji v policijskih državah", glej Andrea Dworkin, "Against the Male Flood", v *Letters from a War Zone*, str. 264 (1988).

[69] Za analizo mesta pornografije v moški moči glej Andrea Dworkin, *Pornography: Men Possessing Women*, str. 13-47 (1979).

Kot je rekla Andrea Dworkin, “Pornografija je zakon za ženske”.[70] Pornografija – tako kot zakon – naredi tisto, kar pravi. Da je pornografija realnost, je tisto, kar utišanim ženskam nikoli ni bilo dovoljeno *povedati* že stoletja. Če se nam ne uspe s tem soočiti v njegovi preprosti obliki, potem nam ne preostane nič drugega, kot da branimo abstrakcijo na račun načela in zamegljujemo to nujo zato, ker ni podobna drugim nujam, ter da zagovarjamo idejo “ideje”, medtem ko praksa seksualne zlorabe postane ustavna pravica. Dokler se s tem ne soočimo, ostanemo tam, kjer smo po priznanju Andree Dworkin ostali na koncu njene knjige *Intercourse*:[71] s posiljenim otrokom, ki je sam na postelji – pri čemer se sprašuje, ali je srečen, da je ostal živ.

[70] Andrea Dworkin je to povedala v mnogih javnih govorih, vključno s tistimi, na katerih sem bila prisotna leta 1983 in 1984. Idejo, ki stoji za tem, je prvič razvila v svoji knjigi *Pornography: Men Possessing Women* na str. 48-100.

[71] Andrea Dworkin, *Intercourse*, str. 194 (1987).